

A diákcsoport választott fantáziánéve: .....

***Ki mit tud Tolna megye irodalmi
és képzőművészeti értékeinek kincsestáráról?***

KINCSES TOLNA MEGYE ÉRTÉKVETÉLKEDŐ

2017-2018.

ELŐFORDULÓ

KÖZÉPISKOLÁK 9-13. ÉVFOLYAM

Iskola neve és székhelye: .....

Felkészítő tanár(ok) neve(i): .....

A 4 fős diákcsoport tagjainak nevei és osztályai: .....

.....
.....
.....

Beküldendő papíralapon vagy elektronikus formában:

- az 5 oldalas tesztlap kitöltve,
- valamint külön mellékelve az 1.5. feladat szerinti meseszöveg,
- továbbá külön mellékelve a Tolna megyei irodalmi térkép!!!

Az elkészített feladatokat a következő címekre várjuk:

Tolna Megyei Önkormányzati Hivatal
7100 Szekszárd, Szent István tér 11-13.
vagy otos@tolnamegye.hu

Postai feladás esetén a borítékon kérjük feltüntetni:
KINCSES TOLNA MEGYE ÉRTÉKVETÉLKEDŐ

Beküldési határidő:

2017. december 21.

A feladatok megoldásánál támaszkodjatok a Tolna Megyei Értéktár www.kincsestolnamegye.hu oldalára is!

További információ kérhető: Ótós Réka 74/505-617 otos@tolnamegye.hu

1. FELADAT

1.1. részfeladat:

*„Áll a régi ház még, zöld zsalúja
mögött halkul anyám mélabúja:
ősz hajú, de gyermekarcú bánat(...)
Itt a szoba, melyben megszülettem,
melyet szemem legelőször látott;
itt a kert, amelyben építettem
homokból az első palotákat...”*

Ki a versrészlet írója? .....

A költő születési helye és ideje: .....

Mi a vers címe és a részlet alcíme? .....

Melyik megyei értékhez köthető? .....

A „ház” mai pontos címe? .....

Ki a ház előtti szobor alkotója? .....

1.2. részfeladat:

*„Szerelmedért
Lennék bérc-nyomta kő,
Ott égnék földalatti lánggal,
Kihalhatatlan fájdalommal,
És némán szenvedő,
Szerelmedért.”*

Ki a versrészlet írója? .....

Mi a vers címe? .....

Melyik megyei értékhez köthető? .....

Ki volt a vers ihletője? .....

Hol őrzi Bonyhádon a költő emlékét tábla? .....

Mettől meddig és milyen munkát végzett Tolna megyében? .....

.....

1.3. részfeladat:

„A völgyben egy kis házban akkor
szédült nehéz kínra anyánk.
Elképzelem a téli tájat
és azt az éjszakát:
egy sápadt nő egy kis szobában
s körül a komor hegytetők(...)
...és lentről a völgy, mint meleg
tenyér fölnyújt vigaszul egy csöpp
sikongó életet.”

Ki a versrészlet írója? .....

Mi a vers címe? .....

A költő élete mely Tolna megyei településekhez kötődik és milyen módon?

.....
.....
.....

1.4. részfeladat:

„Szőlővessző-koszorúval
Koszorúzzatok meg engem,
Mert a szőlővessző és a
Költő sorsa oly hasonló.
Költő és a szőlővessző
A világnak adja lelkét.
Szőlővessző lelke a bor,
A költőnek lelke a dal.”

Ki a versrészlet írója? .....

Melyik megyei értékhez kötődik? .....

Mi a vers címe? .....

Hol és mikor íródott? .....

Melyik, a közelben született irodalmár írt a szerzőről monográfiát? .....

1.5. részfeladat:

A csapat írjon - külön mellékelve - egy „borjádi-sárszentlőrinci-rácegrespusztai” **hazugságmesét** (bolondmesét), amelynek legyenek szereplői: 1. maga a csapat; 2. Lázár Ervin bármely mesehőse; 3. Petőfi valamelyik meseszerű elbeszélő költeményének hőse; 4. Illyés Gyula Tündérszép Ilona és Árgyélus című meseszövegének egy alakja!

2. FELADAT

Tolna megye képzőművészete a Tolna megyei értéktárban

Egészítsd ki a táblázat üresen hagyott rovatait, amelyekbe az adott korstílusban készült építészeti vagy szobrászati alkotás megnevezése és településének neve kerüljön!

Ahol a feladat több példát kér, ott annyi sor töltendő ki!

A táblázatban egy település neve legfeljebb háromszor szerepelhet!!!

<i>KORSTÍLUS</i>	<i>ALKOTÁS</i>	<i>TELEPÜLÉS</i>
Gótikus (1 példa)		
Reneszánsz (1 példa)		
Barokk (3 példa)		
Késő barokk / copf (3 példa)		
Rokokó (1 példa)		
Klasszicista (3 példa)		
Romantikus (1 példa)		
Historizáló / neo-stílusok* (3 példa)		
Szecessziós (1 példa)		
Népi (2 példa)		
Újkori organikus (1 példa)		

* Megjegyzés: Ebbe a kategóriába tartoznak pl. a neogótikus, neoreneszánsz, neoklasszicista stb. stílusirányzatok.

3. FELADAT

Fejtsd meg a keresztrejtvényt és a benne elrejtett gondolatot. Nem elég a gondolat elérése, valamennyi négyzetet ki kell tölteni.

A megfejtett gondolat kiírása után válaszolj az ezzel kapcsolatban feltett kérdések is.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	A ↻
10						11				
12					13		14			
15				16		17		18		
19			20				21		22	
23		24				25		26		27
28	29				30				31	
32				33						34
35			36						37	
38		39						40		
41	42						43			
44		45				46				47
48	49		50		51				52	
53		54		55				56		
57			58		59		60			
61				62		63				
↻ I					64					

VÍZSZINTES: **1. Az író, táncpedagógus, filozófus, egyben az első magyar női egyetemi tanár magvas gondolatának első fele.** 10. Katonai kiképzés jelzője. 11. Fejfedő. 12. A gyerek óvodai azonosítója. 13. Római ötös. 14. Buddhista szerzetes. 15. Női név (január 29-i). 16. Konyhafőnök. 18. Földimogyoró jelzője lehet. 19. Litvánia autójel. 20. Arany Jánosnál teher. 22. Szénmonoxid. 23. A térfogat jele. 24. Végtag. 25. Szemmel észlel. 27. Római ötvenes. 28. Fürgén szedi a lábát. 30. Honvéd. 32. Mi több (kötőszó). 33. Erdei állatok. 34. Ezer kiló. 35. A magyar betűsor legvége. 36. Befolyás. 37. Szomorúság. 38. Oxigén. 39. Rossz vakolat. 40. Erősen vörös. 41. Hunor és Magor bibliai nevű apja. 43. A feleség párja. 44. Az idő jele. 45. Vízrel tisztít. 46. Lelkesedés, elán. 47. Névelő. 48. E napon. 50. Nem az egyik. 52. Mély hangrendű kicsinyítő képző. 53. A Duna jobb oldali mellékfolyója Ausztriában. 55. Árvízvédelmi töltés. 56. Oszmán birodalmi ezredes. 57. Présel. 59. A kör sugara. 60. A dolgozó fizetése. 61. Töredék, rész, egység. 63. Vizsgán húzza a diák.

FÜGGŐLEGES: 1. Névelős balti nép. 2. Dunántúli megye. 3. Szántóeszköz. 4. Én meg te. 5. A mágneses indukció jele. 6. Éktelen ék! 7. Börtönlakó. 8. A 1828-es kisbolygó. 9. Gyertyabél. **10. Az író, táncpedagógus, filozófus, egyben az első magyar női egyetemi tanár magvas gondolatának második fele.** 13. Az ereinkben folyik. 16. Sérülés a testen. 17. Az erődítmény átengedése az ostromlónak. 20. Edényféle. 21. Ló jelzője lehet. 24. Régi súlymérték. 26. Külsőleg védő tartóeszköz. 29. Nem agglegény. 30. A negatív elektród. 31. Nitrogén. 33. Realitás, konkrétum. 36. Huszonhét köbgyöke. 37. Az élő testet borítja. 39. Római háromezres. 40. Folyami átkelőhely. 42. Az áramerősség jele. 43. Gépjármű biztonsági berendezése. 46. Vallásos meggyőződés. 49. Matéria. 51. A burkolatlan utat lepi eső után. 52. Ráma. 54. Animációs film bőbeszédű jegesmedvéje, az északi. 56. A görög ábécé második betűje. 58. Kínai kommunista vezető volt. 60. Az emésztőrendszer része. 62. Belize gépkocsijel. 63. A latin egyes szám második személy. 64. A kör átmérőjének jele.

A keresztrejtvényben elrejtett gondolat:

.....
.....

a) Ki a gondolat megfogalmazója? .....

b) Melyik megyei értékhez köthető? .....

c) Hol milyen intézmény viseli a nevét? .....

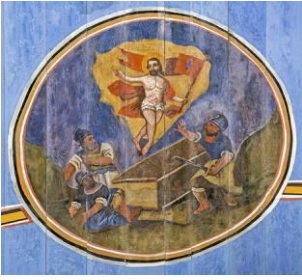
d) Melyik Babits-műben és milyen néven szerepel? .....

e) Mi az az orkesztika? .....

f) A magyar filozófiai nyelv fejlesztéséért milyen díjat kapott? .....

4. FELADAT

Hol és melyik templomban található a művészi templombelsők?

.....

.....

.....

.....

.....

5. FELADAT

Készítsd el Tolna megye bianco térképére a Tolna Megyei Értéktár irodalmi vonatkozású értékeinek térképét.

Kiemelve és megnevezve szerepeljenek a térképen azok a települések és/vagy külső településrészek, amelyeken az előzőek szerinti megyei értékek találhatóak.

A településnévhez kapcsoltn (akár külön kis táblázatban) zárójelbe téve fel kell tüntetni az érintett irodalmár monogramját. Egy szerző több megyei értéknél is szerepelhet.

Vörösmarty Mihály	=	VM
Petőfi Sándor	=	PS
Vas Gereben	=	VG
Tolnai Lajos	=	TL
Babits Mihály	=	BM
Dienes Valéria	=	DV
Fekete István	=	FI
Illyés Gyula	=	IGY
Földesi János	=	FJ
Pákolitz István	=	PI
Lázár Ervin	=	LE
Szabadi Mihály	=	SZM

Nevezzen meg a csapat továbbá három olyan költőt, író, akinek élete vagy annak egy szakasza Tolna megyéhez kötődik, és méltó lenne arra, hogy vele kapcsolatban megyei érték rangú elismerés történjen, de ilyen eddig nem került meghatározásra. A nevek mellett zárójelben fel kell tüntetni a lehetségesen érintett település(ek)e)t vagy külső részüket is.

- 1) .....
.....
- 2) .....
.....
- 3) .....
.....